

17.8.2026

**SUOMEN APTEEKKARILIITON LAUSUNTO LUONNOKSESTA HALLITUKSEN ESITYKSEKSI EDUSKUNNALLE
LAEIKSI TERVEYDENHUOLLON AMMATTIHENKILÖISTÄ ANNETUN LAIN, SOSIAALIHUOLLON
AMMATTIHENKILÖISTÄ ANNETUN LAIN SEKÄ LUPA- JA VALVONTAVIRASTOSTA ANNETUN LAIN (15 JA 20
§) MUUTTAMISESTA**

VN/32389/2023

[Lausunto - Lausuntopalvelu](#)

- 1) Näkemyksenne muutoksiin, joilla vahvistetaan ammattioikeutta hakevan sekä ammattihenkilön kielitaitoa koskevia säännöksiä
- 2) Näkemyksenne muutoksiin, joilla laajennetaan Lupa- ja valvontaviraston mahdollisuuksia puuttua ammattihenkilön ammattioikeuteen ammattitoiminnan ulkopuolella tehdyn rikoksen perusteella sekä toisen EU/ETA-valtion tekemän, ammattioikeutta rajoittavan tai poistavan päätöksen perusteella
- 3) 3A Näkemyksenne muutokseen, jolla joustavoitetaan sosiaalihuollon ammattihenkilöiden työnjakoa mahdollistamalla sosiaalihuollon ammattihenkilöiden toimiminen toistensa tehtävissä laissa tarkemmin säädettyin edellytyksin terveydenhuollon ammattihenkilöiden mahdollisuuksia vastaaviksi (laki sosiaalihuollon ammattihenkilöistä 3 §)
- 3B Näkemyksenne muutokseen, jolla yhdenmukaistetaan laillistetun ammattihenkilön tehtävissä tilapäisesti toimimista koskevaa sääntelyä sosiaali- ja terveydenhuollossa (laki sosiaalihuollon ammattihenkilöistä 12 §)
- 4) Näkemyksenne muutokseen, jolla yhdenmukaistetaan lähihoitajan ammattinimikkeen käyttöoikeuden edellytykset ja varmistetaan, että valvontaviranomaisella on yhdenmukainen toimivalta valvoa sosiaali- ja terveydenhuollon nimikesuojattuja ammattihenkilöitä.
- 5) Näkemyksenne muutokseen, jolla lisätään säännökset ja selkeä prosessi toisessa EU/ETA-valtiossa suoritettujen tutkinnon vertailusta ja tunnustamisesta kansallista ja EU:n oikeuskäytäntöä vastaavaksi

- 6) Näkemyksenne muutokseen, jolla sujuvoitetaan sairaanhoitajan rajatun lääkkeenmääräämisoikeuden lupaprosessia
- 7) Näkemyksenne muutoksiin, joilla vähennetään sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöiden valvontalautakunnan toimintaa koskevaa byrokratiaa
- 8) Näkemyksenne muutoksiin, joilla laajennetaan Lupa- ja valvontaviraston tiedonsaantioikeutta ja varmistetaan tiedonsaantioikeudet pysyvällä sääntelyllä
- 9) Näkemyksenne muutokseen, jolla päivitetään erikoishammaslääkärikoulutukseen ottamisen edellytyksiä
- 10) Huomionne vaikutusten arviointiin liittyen. Onko esitysluonnoksella joitakin olennaisia vaikutuksia, joita ei esityksessä ole huomioitu?
- 11) Muita huomioitanne esitykseen liittyen

Apteekkariliitto pitää myönteisenä esityksen tavoitetta lisätä sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöiden työnjaon joustavuutta sekä vahvistaa mahdollisuuksia hyödyntää eri ammattiryhmien osaamista tarkoituksenmukaisesti. Samassa yhteydessä olisi perusteltua arvioida myös farmasian ammattihenkilöiden mahdollisuuksia osallistua nykyistä laajemmin lääkehoidon jatkuvuuden turvaamiseen. Apteekkariliitto katsoo, että farmaseuttien ja proviisorien rajattua lääkkeen uusimisoikeutta tulisi selvittää osana sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilölainsäädännön kokonaisuudistusta. Tämä vapauttaisi lääkärin työpanosta vaativampiin tehtäviin ja hyödyntäisi nykyistä paremmin farmasian ammattihenkilöiden lääkehoitoon liittyvää erityisosaamista. Uudistus tulisi toteuttaa tiiviissä yhteistyössä lääkäreiden ja muiden potilaan lääkehoitoon osallistuvien terveydenhuollon ammattilaisten kanssa.

Apteekkariliitto pitää tärkeänä, että esityksen tavoitteita kansainvälisesti koulutettujen ammattihenkilöiden ammattioikeusprosessien sujuvoittamisesta tuetaan myös käytännön toimeenpanossa. Tällä hetkellä farmasian alalla on tunnistettu merkittävä ongelma EU- ja ETA-alueen ulkopuolella tutkintonsa suorittaneiden henkilöiden osalta. Saadakseen oikeuden harjoittaa farmaseutin tai proviisorin ammattia Suomessa heidän on usein suoritettava täydentäviä opintoja, mukaan lukien ammattipätevyysdirektiivin mukainen apteekkiharjoittelu.

Nykyisen sääntelyn ja tulkintakäytännön vuoksi tutkintoaan täydentäviä henkilöitä ei kuitenkaan voida rekisteröidä farmasian opiskelijoina Terhikki-rekisteriin, minkä vuoksi he eivät voi saada Digi- ja väestötietoviraston myöntämää varmennekorttia. Ilman varmennekorttia apteekkijärjestelmien käyttö ei ole mahdollista, mikä puolestaan estää käytännössä reseptintoimitukseen osallistumisen ja vaikeuttaa olennaisesti harjoittelun suorittamista.

Liitto katsoo, että sääntelyä tulisi täsmentää siten, että täydentäviä opintoja suorittavien henkilöiden ammattioikeustieto voidaan viedä Terhikki-rekisteriin harjoittelun ajaksi. Tämä mahdollistaisi varmennekortin myöntämisen ja poistaisi nykyisen hallinnollisen esteen, joka hidastaa ulkomailta

koulutettujen farmasian ammattilaisten pätevyitymistä Suomessa. Muutos olisi linjassa hallituksen esityksen tavoitteiden kanssa, tukisi yhdenvertaista kohtelua sekä helpottaisi kansainvälisesti koulutettujen ammattilaisten integroitumista suomalaiseen terveydenhuoltojärjestelmään.

Esitysluonnoksen tavoitteena on lisätä sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöiden työnjaon joustavuutta ja mahdollistaa ammattihenkilöiden keskittyminen koulutustaan ja osaamistaan parhaiten vastaaviin tehtäviin. Tähän tavoitteeseen nähden on perusteltua tarkastella myös farmaseuttien ja proviisorien tehtäväkuvaa lääkkeiden annostelussa.

Farmaseutti ja proviisori ovat terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain tarkoittamia laillistettuja terveydenhuollon ammattihenkilöitä. Vuodesta 2024 alkaen asianmukaisen lisäkoulutuksen saanut farmaseutti tai proviisori on voinut antaa rokotuksia täysi-ikäisille säädetyin edellytyksin. Apteekissa toteutettava rokotustoiminta edellyttää mm. terveydenhuollon palveluntuottajana (soteri-rekisteröintiä) toimimista, toiminnasta vastaavaa lääkäriä sekä annettujen rokotusten asianmukaista kirjaamista potilastietojärjestelmään.

Rokotusoikeuden laajentaminen on osoittanut, että farmaseutin ja proviisorin peruskoulutusta voidaan täydentää käytännön lääkehoidon toteuttamiseen liittyvällä lisäkoulutuksella ja osaamisen näytöllä. Ei ole potilasturvallisuuden tai tarkoituksenmukaisen työnjaon näkökulmasta perusteltua, että vastaavan osaamisen perusteella farmaseutti tai proviisori voi antaa pistoksena rokotteen, mutta oikeus muiden lääkärin määräämien, annostelultaan vastaavan riskitason injisoitavien lääkkeiden antamiseen jää epäselväksi.

Esitysluonnosta tulisin täydentää farmaseuttien ja proviisorien oikeutta antaa injisoitavia lääkkeitä koskevalla nimenomaisella sääntelyllä. Turvallinen ja tarkoituksenmukainen lähtökohta olisi mahdollistaa asianmukaisen lisäkoulutuksen ja osaamisen näytön suorittaneille farmaseuteille ja proviisoreille lääkärin määräämien lääkkeiden antaminen täysi-ikäisille lihakseen ja ihon alle rekisteröidyssä terveydenhuollon palveluyksikössä, vastaavan lääkärin kirjallisen lääkehoitoluvan ja palveluyksikön lääkehoitosuunnitelman mukaisesti.

Ehdotettu muutos selkeyttäisi nykyistä viranomaistulkintaa, vahvistaisi valtakunnallisesti yhdenmukaisia toimintatapoja, hyödyntäisi farmaseuttien ja proviisorien lääkeosaamista nykyistä paremmin, parantaisi lääkehoitojen saavutettavuutta ja vapauttaisi muiden terveydenhuollon ammattihenkilöiden työpanosta tehtäviin, joissa heidän erityisosaamistaan tarvitaan enemmän. Samalla potilasturvallisuus varmistettaisiin koulutukseen, osoitettuun osaamiseen, lääketieteelliseen vastuuseen ja lääkehoitokohtaisiin riskirajauksiin perustuvalla sääntelyllä.